

І суцільно нагайсь,
Ні свого не цурайсь...
Т. ШЕВЧЕНКО

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HENDERSON 4-0237
УНС: HENDERSON 5-8740
Тел. з Нью-Йорку:
BARDY 7-4125

НОВА АМЕРИКАНСЬКА РАКЕТА ЛЕТИТЬ В НАПРЯМІ МІСЯЦЯ І СОНЦЯ

4-го БЕРЕЗНЯ МАС МИНУТИ МІСЯЦЬ І, ЗЕЛЕНИШІЙ
ПІСНІ ДО СОНЦЯ, МАС СТАТИ НОГО САТЕЛІТОМ

Кейс Канавал, Флорида.
3-го березня о год. 12:10:30 по півночі армія в успіху випустила свій перший штучний місяць, який має 4-го березня о год. 2 по полудні минута Місяць та летіти до Сонця і пізніше покласти в його орбіту та бути штучним місяцем Сонця. Новий штучний місяць називається "Піонер IV". Це є комбінація 8-ох армійських ракет, відомих під загальною назвою "Юно II". При випуску цього штучного місяця на землі стояла купа збірників із паливом та з інструментами 76 стіп висока та 60 тон ваги. Все це мало слугувати до того, щоб випустити вгору 13,4 фунтову скриньку з інструментами, і щоб та скринька могла летіти вгору зі швидкістю коло 25,000 миль на годину. Той штучний місяць має летіти в напрямі Місяця, а після того в напрямі Сонця, сателітом якого має стати той, коли попаде в сферу його притягання. Всі півтори інструменти вміщені в "кукусі" зі золотих стін і с такою величиною, що її легко можна б взяти під паху. Інструменти мають досліджувати інтенсивність сонячної радіації в просторах між Землею та Місяцем. Окремий маленький прилад, величини четвертої частини кухонного сирника має ствердити, чи насправді в міжпланетних просторах є перешкоди для передавання сигналів, як це можна було думати з випадком "Піонера II", випущеного 6-го грудня 1958 року. Між інструментами є пара фотоелектричних комірків, які мають вислати сигнали тоді, коли сателіт минатиме Місяць. В майбутньому ці фотоелектричні комірники мають бути прототипом майбутніх приладів для фотографування Місяця. Тим разом вони призначені на те, щоб бути "дотримом тріном-футу". Цей новий американський місяць має перед собою наукові завдання, та найголовніше цілю — це демонстрація, щоб, як заявила Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація, "з'ясувати випускнення ракети в напрямі Місяця". Окремі інструменти мають мірити силу радіації. Вони мають показати, чи радіація зменшилася від 6-го грудня 1958 року, коли її дослідив попередній штучний місяць, який не долетів до цілі. Деякі науковці твердять, що радіація Сонця часто змінюється і то на тисячу разів впродовж короткого часу.

Ціни на сільсько-господарські продукти зменшилися на 0.4 відсотка

Вашингтон. — Департамент рільництва стверджує, що ціни на фермерські продукти в місяці від половини січня до половини лютого ц. р. зменшилися на 0.4 відсотка і становили 243 відсотки в порівнянні з "пересіченими" цінами з 1910-1914 років, коли вони виросли 100, та були на один відсоток менші в порівнянні з січнем ц. р. і на два відсотки менші з січнем 1958 року. Найвищі, одні рекордні ціни на фермерські продукти були в лютому 1951 року, коли їх індекс виносив аж 313. Ціни на ті предмети, які купують фермери, виросли в половині лютого ц. р. 297 відсотків в порівнянні з 1910-1914 роками.

153-й Відділ УНСоюзу у Філадельфії вдів свої ювілейні збори

Філадельфія, Па. — Минулої неділі, 1-го березня, тут відбулися ювілейні збори відомого і поважного Філадельфія 153 Відділу УНСоюзу ім. д-ра Л. Машути. Збори відбулися в великій залі Клубу Горжан під проводом інж. С. Чорнігі і секретаря В. Олександровича. Відкрив нараду Відділу інж. І. Скіра, після чого склали звіт з праці, чим його, адв. Т. Дармопай, І. Олександрович, М. Крайський та від Контрольної Комісії д-р І. Велі. Після прийняття звіту, обрано нову Управу в такому складі: інж. І. Скіра — голова, адв. Т. Дармопай — містоголова, І. Олександрович — секретар, М. Крайський — касир, інж. В. Заброцький, Юрій Прокопівич і М. Гельо — члени управи. У зборах, які між футбольного матчу переможного місцевого клубу "Тризуб" зібрали сотню осіб, взяли участь д-р В. Гала, голова Окружного Комітету Відділу УНСоюзу, який привітав збори від Комітету та сказав привітання з приводу перемоги Відділу в останній членській кампанії та д-р Л. Падох, головний секретар УНСоюзу, який, навіваючи до 65-ліття УНСоюзу, з'ясував сьогоднішню актуальність ідей і праці УНСоюзу та підняти велику працю, яку для УНСоюзу на Філадельфію терміну перш за сестер 153-го Відділу, переможців в останній кампанії за призначення членів, І. Олександрович. Найстарший місцевий союзний діяч зі 105-го Відділу, Степан Слободян, який, як це він піднімав, є п'ять днів старшим від УНСоюзу, бо 17 лютого закінчив 65 років, привітав гол. радному Олександровичу за його працьовитість і зручність організатора, яку він вказав, хоч би в тому, що зорганізував до свого відділу власного сина п. Слободяна. Після зборів відбулися прийняття для учасників, яке пройшло у дружньому настрою. Коли під час прийняття повідомлено, що одному з господарів прийняття, Василю Радішевському і його дружині Йосифі, нагородили дві години раніше сина п. Слободяна, переможний організатор І. Олександрович негайно здобув підпис батька немолоді на аліканції вступлення до УНСоюзу цього наймолодшого члена.

В АМЕРИЦІ

Члени Комісії Космічних Просторів у Палаті Репрезентів критикували департамент рільництва за те, що не досліджує проблеми відношення майбутніх розвідок космосу. Члени Комісії вважають, що науковці повинні негайно взятися до вивчення проблем вирощування покиснених рослин на Місяці і Марсі для людей, які дістануться на ті планети.
Республіканці пропонують кошти на дослідження президента Айденауера Стасено-вського кандидувати на посадині Філадельфії, Герольд Стасен заявив, що погодився на це з тому разі якщо його підтримає більшість республіканців. Тепершній посидник, демократ Річардсон Ділпорт заявив, що він буде боротися за своє становище.
4-го липня в Москві відкривається виставка ЗДА, на якій відвідувачі матимуть змогу заглянути докільки з тим, як в Америці працюють, вчать, їдять, балюються і одягаються.

Конгрес привертає силу протикомуністичного закону Смита

Вашингтон. — Палата Репрезентів без дебат одностайно ухвалила законопроект, який привертає силу тим пунктам протикомуністичного закону Смита, які унеможливають або послабляють своїми рішеннями Найвищий Суд. Той ухваленний Палатою законопроект підтримує департамент справедливості і Американське Адвокатське Товариство. Сподіваються, що Сенат без труднощів ухвалить цей законопроект. Закон Смита з 1940 року уважає за злочин пропагування або наважання про те, щоб силою змінити уряд цієї країни. Злочином є, згідно з законом Смита, організувати групи людей для насильної зміни уряду. Найвищий Суд вирішив, щоб звільнити засуджених 5 каліфорнійських комуністів і зарядити нові розправи для 9-ох інших, які, на думку Найвищого Суду, були незаконно засуджені на основі закону Смита. Комуністична партія має в програмі такі цілі, які згідно з законом Смита, є злочином. Найвищий Суд стоїть на становищі, що треба комуністам доказати, що вони окремими актами змагаються до насильної зміни уряду ЗДА.

Адвокат В. Гураль найменований заступником генерального прокурора стейту Нью Джерзі

Трентон, Н. Дж. — Тут офіційно поінформовано, що губернатор Роберт Майнер найменував адвоката В. Гураль, відомого з різних виступів та відповідальних урядових завдань, та найголовніше заступником генерального прокурора стейту Нью Джерзі. Адв. Гураль займав пост посадинка міста Глестад та був членом міського управління, виконуючи відповідальні функції коміснера. Нове високе призначення адв. Гураль одержав завдяки своїм способностям та дотепершній праці, як і завдяки окремих старанням, що їх робив в користь цієї номінації наш громадянин, податковий коміснер Гудсонський повіту адв. Марсел Вагнер. Новонай-

Адвокат В. Гураль

менований заступник генерального прокурора Нью Джерзі є членом Українського Народного Союзу.

Ньюйоркський Відділ ОБВУА переобрав давно Управу

Нью Йорк. — В минулу суботу 28-го лютого ц. р. в залі Літературно-Мистецького Клубу в Нью Йорку відбулися Загальні Збори туземного Відділу ОБВУА. В. Олександрович, який уніфікував в ЗДА. Відділ нараховує 102 членів і є одним з найактивніших в організації центральної української комбатантської організації в Америці, яка нараховує кругло 800 членів, здебільше активних громадян. Збори проводив п. Дмитро Галич, заступником був полк. Б. Барвінський, секретаром інж. П. Краснонос. Висхідний звіт складав голова Відділу ОБВУА д-р Іван Козак. Після складання коротких звітів також іншими членами управи, виключено на внесення Контрольної Комісії подяку управи Відділу за її діяльність та переобрано її в незмінному складі. Таким чином, головою надалі залишиться д-р Іван Козак, заступники — ген. шт. полк. А. Валійський, скарбник — І. Винник, секретар — Арт. Зубенко, організатор — Вас. Овсієнко, культ. оес, реф. — ред. Іван Кедрін. Гудинський, член управи — інж. І. Мирошніченко, зас-

ДИРИГЕНТИ УКРАЇНСЬКИХ ХОРІВ НЬО ЙОРКУ ВІДБУЛИ НАРАДУ В СПРАВІ "ГОМОНУ УКРАЇНИ"

Нью Йорк. — Минулої суботи, 28-го лютого, тут у приміщенні Народного Дому відбулася нарада диригентів українських хорів Метрополітану в справі фестивалю "Гомон України", що має відбуватися у ананімелій вже залі Карнегі Гол в суботу, 30-го травня ц. р. Нараду диригентів скликав Окружний Комітет УНСоюзу метрополі Нью Йорку і Нью Джерзі, який спонсорує імпрезу для відзначення 65-річчя УНСоюзу, і в ній взяли участь пп. "мр. Л. Крушельницький, д-р В. Карпівч, п. А. Пашковський, проф. К. Лиско, проф. І. Трухляк, п. Ів. Задорожний, п. Ольги Дмитрів та ред. А. Драган, що репрезентував Окружний Комітет Відділу УНС. Інші з диригентів хорів Метрополі були перешоджени. Предметом наради були дві основні справи: 1. можливість мобілізувати та підготувати хор хористів, себто членів багатьох хорів, що могли б підняти виконати концертну програму фестивалю, та 2. програма концерту. Відносно мобілізації хористів обговорено, що при енергійних заходах можна зібрати коло 180 жіночих і чоловічих голосів з різних хорів, і з них створити імпульсивний хор метрополі для виконання передбаченої програми фестивалю. Відносно самої програми, учасники наради погодилися, що замість звичайних наших імпрез різноманітності пісень, було б побажано

Менміллен промовляв у советській телевізії про устрій у вільному світі

Москва. — Англійський прем'єр Герольд Менміллен промовляв протягом пів години в советській телевізії. Він представив англійський спосіб життя, англійський державний устрій, господарську систему вільної торгівлі і вільного суперництва, здатного англійського добробуту та нинішній стан англійської промисловості і торгівлі. Зокрема Менміллен звернув увагу на побудову в Англії від останньої війни 3-ох мільйонів нових мешкальних одностанових будинків з городцями. Менміллен представив свободу англійських парламентарних виборів та вказав на право англійського народу відсунути від влади також Вінстона Черчила безпосередньо після того, як той виграв останню війну. Хоч така система — казав Менміллен — викликає сумнів в тих, що програвуть вибори, проте вона існує і діє для добра народу. "Державна існує для людей" — казав англійський прем'єр. Він пояснив теперішнє міжнародне напруження фактом цілком суперечного підходу двох існуючих політичних світів до актуальних міжнародних проблем. Не згадуючи за іменем комунізм англійського Союзу, Менміллен виразно наголосив на бажанні комунізму заволодіти світом, коли тим часом Англія і вільний світ не хочуть нахилити свої системи, але самі глибоко до неї прив'язані. Менміллен пропонує, щоб ні одна держава в світі не робила такого, що принесе шкоду іншій державі; щоб мати конкретні гарантії, бо замало слів, треба діл; і щоб до порозуміння йти ступенем, крок за кроком. Зокрема він наголосив на тому, що Англія не відмовляється від своїх принципів, але вона водночас з промовою Менміллена на іншому "каналі" висвітлює старий німецький фільм. Менміллен був четвертим закордонним державним мужем, якому дали привілей промовляти до советських громадян через телевізійну без попередньої цензури: раніше промовляли кол. прем'єр Франції Гю-Молле, американський посол Лавеллі Томпсон і сенатор Роберт Г. Тафтор. Промова Менміллена була негайно перекладена на російську мову.

Англійський прем'єр Герольд Менміллен

порушав збільшити взаємний туристичний рух, при чому заявив що Англія не відмовляється від підходу советському громадянину. "У теперішньому стані світу воєнний конфлікт між великими державами не може принести ні одній стороні перемоги, зате означає катастрофу для всіх. Так само, у політичному розумінні, змагання до одержання повної перемоги, до одержання всіх цілей, може дати тільки нещастя. Тому давайте спільно працювати з терпелістю і вирозумінням" — закінчив свою промову Менміллен. В СССР з тільки три мільйони телевізійних апаратів в користуванні. Існують два "канали", при чому водночас з промовою Менміллена на іншому "каналі" висвітлює старий німецький фільм. Менміллен був четвертим закордонним державним мужем, якому дали привілей промовляти до советських громадян через телевізійну без попередньої цензури: раніше промовляли кол. прем'єр Франції Гю-Молле, американський посол Лавеллі Томпсон і сенатор Роберт Г. Тафтор. Промова Менміллена була негайно перекладена на російську мову.

В Алясці проголошено нову ординацію для наслідних командувачів виборів, яка викликає величезне схвалення серед французької колонії, яка побоюється за свої управлінські права, що дають їй змогу експлуатувати цю країну. За тією ординацією більшість у нинішніх місцевих радах матимуть мусульмани - автохтони. В цілому Аляска тільки в одному місті Орані і трьох інших малих місцевих європейці становлять більшість.

Мазепи, пригатованої на підставі Трилогії Богдана Лепкого. Інцензизація становить також для багатьох співочо-танцювальних фестивалю. Для перевірки всіх можливостей такої виконання фестивалю рекомендовано скликати дві "пробні проби" хористів, одну в найближчу неділю, 8-го березня, о год. 7.30 ввечері в Народному Домі в Вайоні для хористів Нью Джерзі, і другу у вівторок 10-го березня, в тій самій го-

СССР погоджується НА КОНФЕРЕНЦІЮ МІНІСТРІВ, АЛЕ НА ВЛАСНИХ УМОВАХ

Москва. — Советський Союз, у майже ідентичних умовах, переданих в понеділок 2 березня ц. р. ЗДА, Англії і Франції, погодився на проведення конференції міністрів закордонних справ, однак водночас зазначив, що ця конференція мала б вирішити справи, що їх Захід рішуче відкинував, а саме: перетворення західного Берліну у демілітаризоване "вільне місто" та підписання "мирового договору" з Західною і Східною Німеччиною. Водночас советська нота підкреслила, що СССР дала волю бачити конференцію голів урядів ("на вершинах") і що така конференція зайнялася би ширшими справами, а саме також проблемою безпеки Європи, встановлення вільної від атомової зброї смуги в Середній Європі, припинення атомових досвідів, захисту атомової зброї та зменшення західних і советських військ на чужонаціональних територіях. Советська нота додала і знову полемічно та пропагандивно, з закликанням Заходові, що це він, мовляв, закликає у поділлі Німеччини через покликання до життя Німецької Федеративної Республіки. Тепер, мовляв, треба погодитися з реальним фактом існування двох німецьких держав з цілком різними системами. Єдиний шлях до німецького єднання, твердить советська нота, веде через підписання "мирового договору" з обома тими Німеччинами, щоб уможливити їм конференцію, яка в обох тих частинах Німеччини зберігає б їхні теперішні системи. Советська нота погоджується на прийняття на конференції міністрів представників із Захід-

Комуністичний Китай заявляє свою „солідарність" із Сх. Німеччиною проти Заходу

Пейпінг. — Комуністичний віце-прем'єр і міністер оборони маршал Пенг Тех-гуай заявив, що кожне порушення східно-німецької "суверенності" західними "імперіалістами" буде вважатися атакою також проти комуністичного Китаю і "цілої соціалістичної табору". Годі, мовляв, комуністичний Китай поспішити німецьким комуністам з допомогою. Очевидно, комуно-китайський маршал солідаризувався з советською пропозицією щодо перетворення західного Берліну на "вільне місто", передавши всіх повноважень східно-німецьким комуністам та підписанням із нею сепаратного мирного договору. Своєю заявою сказав він насправді в комуністичному військовому аташе полковник Йоганнес Вайнгольда. За західними коментарями, ця комуно-китайська заява не має ніякого практичного значення, а належить до декоративної комуністичної солідарності, бо насправді ком. Китай не має ніякої можливості покласти Східній Німеччині у випадку війни.

Іран боронитиметься у випадку советської агресії

Тегеран. — Якщо Совети сотили б зловжити анахронічним советсько-іранським договором з 1921 року, і підтретектом видуманої небезпечки з боку Ірану вмаршували б його територію, тоді всі рани до останньої краплини крові будуть боротися в бороні своїх батьківщини — заявив в пресовому інтерв'ю іранський міністер Алі Ашгар Гасмат. Він ствердив, що, зрештою, ці пункти згаданого договору, що давали Советам "право" вмаршувати до Ірану для захорони себе проти "небезпеки" агресії, давно втрачені практичною вартістю, бо коли б тепер таке сталося, то воно було б насправді започаткуванням гетьрної світової війни.

У СВІТІ

Серед однопартійців канцлера Аденауера зчинилися бунти проти його рішення, щоб кандидатом партії на президентські вибори був віце-канцлер і міністер господарства д-р Людвіг Ерхард. Він надзвичайно популярний в масах, як "батько німецького добробуту" і творець "господарського чуда", але саме тому християнсько-демократичні кола бачать у ньому заступника на становищі канцлера. — Канцлер Аденauer має 83 роки. Кого він намітив на свого наступника, призначивши Ерхарда — це республіканська ставовище — президент Німеччини — невідомо.
У Римі і інших італійських містах відбулися демонстрації студентів проти домагань австрійського уряду надати південним тирольцям автономію, яка в більшій мірі, ніж досі, заповнювала б їхню німецьку самобутність. Південний Тироль був завжди предметом зазвистих спорів між італійцями і німцями.
Про Клер Вут Лус, новопризначеного американського амбасадора в Бразилії, оповідають таку анекдоту: бувши амбасадором в Італії, під час однієї аудієнції у Папи Пили XII, він з таким задоволенням говорив про католицизм, що Папа перервав його словами: "Але ж, сенаторе, прошу не забувати, що я вже є католиком".

Одна із сцен останнього "Гомону України" що відбувся в Карнегі Гол в Нью Йорку 29-го травня 1949-го року та до традиції якого, включно з частини програми та її виконання і керівників, навізана підготовка нової подібної імпрези на 30-го травня ц. р. в тій же Карнегі Гол.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$ 12.00	One year	\$ 12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25
В Державі США і закордоном:		Jersey City and Foreign Rates:	
На рік	\$ 14.00	One year	\$ 14.00
На пів року	7.50	Six months	7.50
На три місяці	4.00	Three months	4.00

За оголошення редакції не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„МИ — ВАШІ ПРИЯТЕЛИ“

Дрю Міддлтон, один із передових закордонних кореспондентів і коментаторів „Нью Йорк Таймсу“, починає свою кореспонденцію, надруковану в загальному щоденнику з суботи 28-го лютого і датовану в Києві, УССР, 27-го лютого, досвідно так: „До американців, що прогулювалися по залюднених вулицях Києва, несподівано підступив чоловік середнього віку, ламаючо англійською мовою шепнув: „Ми — ваші друзі“, і зник так само швидко, як підступив. Неправдоподібно, щоб такий випадок міг трапитися в Москві...“ — додас до цього названий кореспондент, і описує далі сучасний Київ, плутаючи, як то звичайно водиться в американській публіцистиці, українців з росіянами.

Всє ж такі чорні картини, але вимовний випадок з американцем у Києві повинен навести і сподівасмося, що наведе кожного тямущого американського читача на багато всьляких думок і висновків. Правда, Міддлтон сам, на жаль, своїми далекими міркуваннями у цьому не багата допомагає, вбачаючи причину цього радше в географічному віддаленні від Москви, ніж у політичному факті, що Київ є столицею поневоленої Москвою України. Проте, критичний американський читач зможе сам відкрити правдиві причини такого випадку і поробити з нього правильні висновки.

Це тим більше, що цей випадок далеко не поодинокий. Про подібні випадки в Україні згадували й інші американські кореспонденти та відвідувачі, а загальну ситуацію в цьому відношенні влучно характеризував своєму виступі в пресовому клубі в Нью Йорку інший видатний співробітник цитованого щоденника, кажучи, що під час своїх відвідин у країнах Західної Європи та підсвітовських республік він ставив собі запит про те, хто є власною прихильницею Америки. В столицях бо західно-європейських країн він чув переважно критику Америки і її політики, а в підсвітовських республіках, за кожним разом, як вдалося поговорити з громадянином без свідків, завжди чув тільки признання та похвали на адресу Америки.

Очевидно, що в таких обставинах тим більш безглуздом мусить видаватися в американській політиці стосовання до поневолених народів принцип непередерженства та нехтування видивлених колись принципів визвольної політики.

Наш земляк у Києві ризикував своїм життям, щоб висловити американцеві свою приязнь. Це накладало на нас, українців в Америці, тим більший обов'язок перекопувати наших американських співгромадян у тому, що вони повинні зробити з цього відповідний висновок і, замість гостити таких народодивинців, як Мікоян, чи паянкатися з єдинонедільниками, які погрожують спілкую з більшовіками, якщо Америка підтримує „сепаратистів“ — оперти закордонну політику на своїх правдивих і вірних, бо природних, союзників, що ними є український та інші поневолені Москвою народи.

КАМΠΑНИЯ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

У місяці березня веде свою збіркову кампанію „найближчий сусід кожного“, Американський Червоний Хрест. Почав цю кампанію закликом до жертвенності президент Дуайт Д. Айзенгауер, почесний голова цієї найбільшої в світі гуманітарної установи, знак якої, червоний хрест, є завжди оправданою нацією кожного, хто опинився в будь-якому нещасті. На бойовищах війни, в таких стихійних нещастях, як повені, пожежі чи гургани, в нещастях масових і індивідуальних завжди появляється людина із знаком червоного хреста, подає руку і приносить допомогу в хвилині найбільшої потреби.

Американський Червоний Хрест є інституцією, яка залуговує на всю можливість нашу підтримку. Пого щорічні допомогі потреби обчислюються на десятки й сотні мільйонів доларів. Американський народ у її свідомості, що складає їх для себе. Нещастя не вибирає людей, і ніхто не знає, кого воно може зустріти завтра. Але кожний знає, що коли нещастя йому трапиться, то цілком певно поспішить до нього з допомогою Американський Червоний Хрест.

Ми, американські українці, не повинні відставати в пожелтвах на потреби Червоного Хреста, як не відстаємо в усіх інших шляхетних акціях. Факт, що Головний Уряд УНСоюзу в щорічних своїх пожертвах на добрі цілі ніколи не омисляв Американського Червоного Хреста, нехай заохотить кожного з нас, щоб у бюджеті наших витраток у березні не забракло й щедрих пожертв на потреби нашого найближчого сусіда, Американського Червоного Хреста.

В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНИ

Обороною прав України та інших поневолених націй на вісьмє життя в своїх суверенних національних державах можна б коротко характеризувати виступи ряду сенаторів і конгресменів на 7-му Конгресі Американських Українців, що відбувся в суботу і неділю, 21 і 22-го лютого ц. р., в столиці країни, Вашингтоні. Подасмо короткий зміст деяких із цих промов.

„УКРАЇНА — НАШ СОЮЗНИК“

Конгресмен Волтер Г. Джад із Міннесоти у блискучій промові на бенкеті, на 7-му Конгресі українців, заявив: „Сорок мільйонів українців — це наш найголовніший союзник за залізною завісою. Можливо, що можна обдурити трест в Америці, але не можна обдурити Васані ваших земляків в Україні“. Він підкреслює, що „слава історія українського народу устійно понад усіх інших сумнів, що аспірації цього народу за своїм числом найбільшого слов'янського народу стоять в повній гармонії з традиціями і принципами нашої власної країни“. Конгресмен Джад, який є членом Комісії для закордонних справ, підкреслює потребу „глибшого зрозуміння і більшої уваги для українців та інших не-російських народів, уявлених в Совєтському Союзі“. Він указав на чотири головні спонукати в політиці більшовиків: „Поперше, вони нікого не бояться із зовнішнього світу. Вони добре знають, що 3'єдинені Держави не заважатимуть їм. Друге, вони бояться неспокою і бунтів у власній країні. Вони пам'ятають лекцію, що їм дістали від мадлярів. Вони знають, що мусять швидко здобути цілий світ, включно з 3'єдиненими Державами, бо в протинному разі зростаючий гін до волі в комуністичних країнах спричинить для них утрату цілого світу, включно з Совєтським Союзом. Потрє, щоб здобути світ, вони мусять заламати надії і волю до спротиву 900 мільйонів людей за залізною завісою, включно з 40 мільйонами українців. І, по четверте, вони знають, що не велять здійснити ці цілі сялою, підступом чи обманом. Їх єдиною надією є перекопати, обдурити, залякати чи або залякати вільний світ, зокрема 3'єдинені Держави, щоб вони зрелих уявлених народів за залізною завісою“. Промовець приходиться до висновку, що „у світі цих фактів мусимо залишитися твердими у справі західного Берліну. Прі справа є нероздільною частиною всієї німецької проблеми, яка в свою чергу є частиною загальної проблеми поділу Європи між комуністичним імперіалізмом та націоналізмом, з одного боку, і західною свободою — з другого“. Торкаючись питання нової конференції на першій

нах, конгресмен Джад заявив: „Ми займалися цією справою минулого року. Пригадуємо собі наразі з державним секретарем Доллесом і трьома членами Конгресу, Український Конгресовий Комітет допоміг нам тоді виготовити меморандум у цій справі. Ви і я погоджуємося з тим, що наш уряд завжди повинен бути готовий до переговорів на вершинах чи ішньому рівні, але розмови голь урядів повинні невіддільно включати проблему уявлених народів“. „Ані Європа, ані наша планета — мавзв промовець — не може бути напівукраїнською і напівамериканською, тільки — або вільною, або в неволі“. Промовець пояснює, чому комуністи хочуть викинути західні держави з західного Берліну: вони хочуть „зачинити на ключ браму“, через яку люди втілюють щоденно зі Сходу. Конгресмен Джад кепкує з нової вигаданої дипломатичної фразеології: „віднагулювання“ (в Середній Європі), „мир для співпраці“, „новий підхід“ і т. п. Всє це зводиться насправді до „миру через капітуляцію“. Америка повинна сказати Совєтам: повіримо вам, коли зникнете Україну“. Далі він говорить про поширювану на Заході теорію, що „треба обнизити міжнародну температуру“. Але обниження температури угодження військами пригадує лікування пацієнта, якого облякла людом: гаряча облякла, але пацієнт помер. Нав'язуючи до візиту англійського прем'єра Менделєєва в Москві, промовець висловлює переконання, що Менделєєв більше навчився б про більшовиків, якби перевів 10 днів у бібліотеку на студії історії комуністичної партії або поймав говорити не з Хрущовим, а з українцями. Промовець не погоджується з думкою, що демократія заперечує рана проти комуністичної зарази: гнилі овочі псується, добра, а віспа заражує здорових людей. Про договори, більшовіками він сказав: „Ми дістаємо кусень паперу, а вони дістають кусень території“. Треба бути сильнішими у підтримуванні принципів — закликати промовець. Своєю вигодою до надзвичайним темпераментом промову, закінчив він закликом: „Помітьте: привіт України, запевніть її, що вона може довірити Америці“.

„АМЕРИКА ПОЧИНАЄ РОЗУМІТИ ВАГУ ВИЗВОЛЬНИХ РУХІВ“

Конгресмен Майкл А. Фіген, демократ з Огайо, пригадує історію України з 1648/49 років, часів Хмельницького. Це був рік 1918/19. Він звертає увагу на те, що комунізм почався в Петрограді і Москві. Тепер уже побільшилось чистих символів російського імперіалізму, і що російські комуністи, діставшись до влади, передусім пішли походом проти народів, що скопились під час революції до волі. Смертельним гірком Заходу було те, що він не зрозумів тоді значення визвольних рухів на Сході Європи і не підтримав їх проти Росії. Так само в другій світовій війні Захід не зрозумів глибокого

політичного значення факту, що мільйони українців, воюючи за совєтської армії, здавалися в полон німцям. Це був вияв надії українського народу, що німці принесуть волю. Тепер уже побільшилось чистих символів російського імперіалізму, і що російські комуністи, діставшись до влади, передусім пішли походом проти народів, що скопились під час революції до волі. Смертельним гірком Заходу було те, що він не зрозумів тоді значення визвольних рухів на Сході Європи і не підтримав їх проти Росії. Так само в другій світовій війні Захід не зрозумів глибокого

Олеся Біланюк

ЯК ЗБЕРЕГТИ НАШУ МОЛОДІСТЬ?

Ця стаття заснована на доповіді, виступі на листівці 1958 р. на „Других Студентських Днях“ студентської громади в Балтиморі, Мд., і тому вона збудована на прикладах зі становища студентського життя. Всє тая можливість, що затримані в ній питання відносяться в рійній мірі і до ідеологічних молодіжних організацій, а поведки, й до Плату. Писана вона полегчимо, щоб викликала ширший обмін думок відносно ключового питання: як зберегти для українства нашу молодість, яка родилася, чи вприсла, поза межами України?

Всєку молодішу проблематику доцільно розглядати в трьох площинах: а. в площині індивідуальних юнаків, б. в площині організованих молодіжних громад, в. в площині союзів таких громад.

Юні індивіди

Погляньмо спершу на деякі питання, пов'язані з юнаком, як індивідом. Звичайно актив і молодічє проводи від молоді лише вимагають, а майже нічого їй не дають. Що можуть проводити дати юнакові? В першу чергу — зрозуміння, в другу чергу — напрямки. Напрямок, який не без зрозуміння — даремний труд. А зрозуміння така мало. Брак такого зрозуміння проявляється вже в загальному підході наших виховників до молоді, мовляв, „вона живе „на чужині“. В цей час лише про українську молоді в Бельгії, Іспанії, Німеччині і т. п. можна говорити, що вона живе на чужині.

Якщо ми тут, в Америці, засновуємо надії на здійснення наших зусиль: визволення України, на вірі в перемогу правди, ми самі мусимо приримуватися правил чесної гри: свідомо чи не свідомо, ми не сміємо намагатися перекопувати тут дозрілу молодість, яка сама і її батьки є громадянами цієї країни, це вона живе „на чужині“. Коли будемо пробувати це розіти, не матимемо успіху. Пріче вчить нас болочий досвід? Можна припускати, що чисел активної молоді цього членства на території Америки так мало, що нам все це не вдалося проникнути в теж: ку пересічного „літвінджера“ українського походження.

Отже на самий початок ми мусимо усвідомити, що хоч дуже велике число української молоді живе за межами України, лише дуже мало з них живе „на чужині“. Вільність живе в країні, урочи і військ яких готові боронити їх, як своїх громадян, і пропагувати їхні інтереси. Визнанням цього факту ми ніяк не зменшимо можливість праці в напрямі здійснення нашого українського життєвого завдання. Навпаки, наші можливості зростають стократно. Згадайте лише значення для української справи факту, що міністер праці в Канаді гордий зі свого українського походження. Подібно, один з важливіших членів українців, в активі ЮНСА („Юнайтед Стейтс Нешнел Студент Асоціейшн“), працюючи стовідково на користь цієї американської організації, міг би зробити в користь СУСТА, ПЕСУС'у і України взагалі без порівняння більше, як десяти наших несповнаправлених делегатів на десятках амери-

канських та світових студентських конференцій. А можливість поїхати в актив ЮНСА зовсім реальна: за приклад можна взяти українського студента, який у 1956 р. поїхав в американську олімпійську дружину, і українського кадета-полковника і військовий академії Вест Поінт.

Визнавши факт: нашого прибраного громадянина, ми перейдемо з ролі промача і гаск господаря. Всєчасно ми знайдемо спільну мову з великим числом тут роджених молоді. Чи треба ще більше доводити важливість такої підходу? Чи незалежне існування Ірландії або Ізраїлю не завдячується в поважній мірі ірландцям і жидам на високих становищах в уряді ЗДА? Чи не час і нам поширити масштаб нашої праці?

Молодічі громади

Коли розглядати спектр українських громад за межами України, лише мале їх число може, як могло, гордитися задовільним виконанням своїх завдань. Цих кілька громад мають одну спільну характеристику, яка чомусь не звернула на себе загальної уваги, хоч, як побачимо, її здійснення за запорукою успішної праці. Цією характеристикою є щира дружба, приязнь і взаємна близькість членів громади. Іншими словами, лише та громада розвиває свій потенціал до повноти, яка від своїх членів не тільки вимагає, але й в першу чергу їм дає: дає їм дружню атмосферу, товаришескі співжиття, спільні проголошення, спортивні гри, коротко — бажане кожному юному людині середовище. На жаль, більшість молодіжних клінгів організованих й проводяться як в нім і „ветеранів“, яких добрий намір вести зовнішню працю зумовлює ставлення величчя вимог до членства від самого початку.

Усліді такого підходу, всє працю в дієвості виконує сам актив, а загаль місцевої молоді остається мертвою вагою. Такі громади лише спорадично спрамаються до рівняння таглії праці громад-родини.

Тому, як і у випадку юного індивіда від повного використання потенціалу місцевої молодіжної громад необхідно з'ясування ролі, яку громада повинна відігравати. Хоч творення товаришеского середовища не є основним завданням громади, мусимо собі усвідомити, що воно є основною передумовою для тривалості й широкоті праці громади.

Коли до того ж громада зуміє включити в своє середовище своїх „алюмінів“, зацікавлених громадяни і середньої шкільної й доріст, тоді не лише успішність, але й майбутність громади будуть забезпечені.

В такому гурті плекання любови до української культури і різних традицій набирася свого повного органічного значення. Часті українськознавчі програми не являються штучно накупченими згорі, але стають спільними пориваючими переживаннями. Спільно з кількома друзями, друзями, автор цієї статті до цього загалує приналежність і творчу атмосферу, в якій ми провели спільні роки у Міннесотському університеті в Анн Арборі. Слід признати, що в цьому нашому гурті

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ПРО ОРДЕН Св. АНДРІЯ

У „Свободі“ з 13 лютого ц. р. була надрукована дуже цікава стаття п. Романа Давидяка п. н. „Гетьман Іван Мазепа, лідар ордену св. Андрія“. Автор наводить навіть аж у двох місцях цитати в англійській мові, за що саме одержав орден гетьмана Мазепи, як третій з черги, — а також імена перших шести орденських кавалерів (шостий цар Петро I).

Не уважаю за доцільне підкреслювати, та ще в формі окремої статті, дослідження Мазепи цього російського імперського ордену. Як анхотить із змісту статті, гетьман одержав цей орден у 1700 р. за 13-літню військову службу у війні проти турків і татар, яку, до речі, провадила Росія, а не Україна.

Не треба забувати, що в тому часі у своїй політиці відносно Москви Мазепа держався суворої лояльності, чим заслужив собі велике довіря і ласку московського царя Петра I.

За цей орден Україна платила дуже велику ціну: козаче військо брало головну участь у тій війні, яка лягла важким тягарем на український народ, що переносив великі утиски, непомірні репресії та сваволі московської солдатеки.

Відзначення гетьмана Мазепи орденем св. Андрія мало тільки індивідуальне значення за безперечної заслуги, але всє таки „ад майором Московськільським“.

Історичне, епохальне значення гетьмана Мазепи, беручи символічно, якраз в тому, що він, пориваючи з Москвою, зрікся тієї найвищої імперської лощесті. Зрештою також був позбавлений цього ордену царем Петром з величчя „пардами“. Під час т. зв. анатемізації (відлучення від Церкви) по більших містах України і Москві, з манекенів, що представляли

Мазепу, зривали андріїські ленти.

У багатьох випадках високі ордени були надавані протекційно і конъюнктурально, навіть не за якісними заслуги. Класичним прикладом цього можуть бути найвищий російський орден, відзначення й почесні, що їх мав з ласки царя цї Свистаєти останній гетьман України Кирило Розумовський.

Ще виділо провідно і значуще поданою повної офіційної титулярної цього гетьмана, зміщеної в звіт („доношенні“) лубенської полкової канцелярії з 19 грудня 1758 р.: „Яне Веломному, Високошанованному Господиу, Малии Росії обоих сторон Днепра і Войск Запорожских Гетьману, Ся Императорского Величества да йсствительного Камергера, Императорской Санк-т-птербургской Академіи Наук, Президенту, лейб-гвардіи Імалейского полку Подполковнику, обоих російских Императорских ордін і в святих Апостола Андреі і Александра Невского, даждою Коллежы Бюро Орла і Голетинского Війска Анни Кавалера, Російской Имперії Графу Кириллу, Его Святельству, Разумовскому“.

Історія знову ж потверджує, що останній гетьман Розумовський з'явився в свою блискучу, імперську, асаду, кар'єру „свого старшого брата“, значимому козакові і придворному співакові Олексієві Розумові, що був мрганатичним чоловіком царя цї Свистаєти. На цьому місці не порушуватимемо питання, яку „користь“ мала з цього Україна.

Для того ж не потрібно спеціально відмічати дослідження гетьманом Мазепою ордену св. Андрія, до того ж в ювілейному мазепинському році, як рівнож належить без ентузіазму відноситися до чужоземних орденів і відзначень взагалі.

Зенон Стефанів

значну частину української праці здійснювали українці, що народилися в Канаді і ЗДА.

З найважливіших потреб слід відмітити потребу перенести центр ваги праці з українського гетто на територію американських університетів, де виховуються завітніші керманіи Америки й інших країн. Окремо слід відзначити занедбану, хоч дуже конкретну, можливість співпраці з білоруською і прибалтійською молодішю.

Союзи громад — центральні федерації

З попереднього виходить, що передумовою максимального використання індивідуальних і громадських можливостей є зрозуміння ролі, яку індивід чи громада повинні відігравати.

Подібно справи мають в площині центральних союзів. Завдання кожного національного молодіжного союзу можна поділити на 3 класи: 1. координація праці окремих громад, 2. здійснювання широкомасштабних планів, яких окремі громади здійснити не велят, 3. репрезентація своїх націй на міжнародній естраді.

У світі такого поділу ставленням, що репрезентація вільного українського студентства на міжнародному форумі мусить залишатися за центральною, яка не зв'язана з жадною державою. Такою центральною є ПЕСУС. З другого боку, справа координації праці студентських громад на території Америки є справою СУСТА. Одинкою

ділянкою, де треба узгодити, є ділянка величчя проквіт.

Коли розглянути справу наших центральних федерацій з такого погляду, можна сподіватися, щ, при дрібці доброї волі, остаточне узгодження між ПЕСУС'ом і СУСТА, включно з відповідним пристосуванням статутів до нових обставин, буде незабаром успішно завершено.

Для пожелвлення праці окремих централі і для ефієнєння співпраці між ними є основним натиск у формі зорової критики збоку громад на їхні центральні. Але всьому, що критику без відповідної підтримки не можна вважати за здорову, важливою справою для громад є, вирішувати свої членські вкладки до централі. А тоді вже можна і треба критикувати, бо критикувати під оглядом конкретної праці є що!

Залиши право критики за громадами, які виконали свої фінансові зобов'язання, і на зазначення розглянемо один конкретний випадок, де співпраця між молодіжними центральними, їхніми редакціями, і нашими науковими, установними, без спеціального фінансового зусилля, могла б увінчатися корисним всьому українству досягненням. Нам некуче потрібно повної бібліографії всіх українськомовних книжок, написаних українською, англійською, німецькою, французькою, російською і іншими мовами. Це бібліографія, крім технічних даних як видавництва, ціна, розмір книжки, повинна містити короткі, але авторитетні рецензії і нотатки про авторів. Такі цінні дані появляються по наших численних часописах. Їх систематичний список, постійно поповнюваний даними про нові видання, був би до рогоціним кожному, що цікавиться Україною. При співпраці наших централі це діло не було б аж так важке.

Висновок

Нам час шукати нових, конкретних шляхів включити молоді до праці для добра України, шляхів, які піднесуть б вислідів не на 5-10, а на 100-200-1000 відсотків. Для нас це питання повинно бути одним з найважливіших.

Кожний сайдомий українця та кожна сайдомий українка мають свої обов'язки стати і редактор Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

М. Мінський

3 БАНДУРОЮ ПО ЄВРОПІ

(Жовтень-грудень 1958 року)

(12)

Підсумки

Капеля зробила колосальну прапаганду для українського імені не тільки в Європі — відомин її сягас значно далі. Наприклад, „Образ Ливану і арабського Сходу“, журнал, що виходить французькою мовою, вмістив величезну знімку Капелі і відомості про її історію та концертну діяльність по Європі. Ос, що читасмо, між іншим, у цьому журналі:

„Хор бандуристів і танцювальна група „Орлик“ з Америки і Англії дали два концерти в Парижі, в „Пале Шайо“. Ці дві групи, які

привезли в західний світ дуже привабливі й багаті традиції, привітали паризька публіка великим теплом. Між різними народними джерелами, що з них користали Шопен, Гріг, Мусоргський, Белла Барток, Сібеліус та інші, українська народна музика відзначається багатством, різноманітністю й могутністю своїх традицій. Гарними тембрами і природною музикальністю обдарованих хористів були ці пісні, досконало передані в своїй першій свіжості. Звук бандур лений і ніжний. Бандуристи грають ритмічно. Щодо голосів, то глибокі бас-контральти, ба-

гаті баритони і лєні тембристи тежорі зливаються в складних гармонічних акордах, в яких знаходимо гарні паралелі квінти. Це всє з першорядною легкістю й дисципліною, осягаючи найшляхетніших ефектів, показали бандуристи...“

Напевно є більше таких рецензій у чужій пресі, але не маю змоги скоро всє оповісти й підсумувати.

Через пісню ми здобули багато прихильників з-поміж чужинців. Преса в Європі ціло окреслювала наші, моральні позиції. Щоправда, були такі й не розумовували нас з росіянами — для таких потрібно ще одно або два турне, і вони будуть з нами.

Чужинецький світ визнає Капелю за джерело натуральності, мистецтва, якого так бракує сьогодні Європі, заражений „рокедролом“. З цього джерела Європа хоче користатися, ставлячи його прикладом судороги російської, ко-

зацького“, акробатично-циркового ансамблю типу Жарова: так його називають тепер рецензенти в Європі.

Українська народна творчість знаходить визнання в культурному світі — це черговий успіх в змаганнях на фронті культури.

Три американські амбасадри — в Еспанії, Франції і Бельгії — репрезентували Капелю. Ми пробували здобути згоди від більшого числа консулів — не пощастило. Не вель однаково інтерпретують українську справу. Але початок зроблений.

Нашим українцям, розсіяним по Європі, Капеля принаєсла чудовий лік — духову розраду. Концерти були для них великим святом. Ос, що пишуть знайомі з Білефельдом, з Німеччини (лист з 28 грудня м. р.):

„Ми всє ще шукаємо по часописах відгомону на концерти наших бандуристів. Їх не бракує. В пам'яті осталися дороги й милі пере-

живання з тутешнього виступу, який дійсно належить до тих незабутніх хвилин на чужині, коли далеко і рідне, промовляючи до серця, будить, скріплює і перекопує в тому, що тільки „там“ ми можемо почувати себе вдома. За ці хвилини очарування і туги, гордості з нашого мистецтва належать нашим хористам з бандурою, безмежна подяка і зобов'язання з нашого боку допомагати їм й підтримувати їх, як тільки можна...“

Відрадження Капелі в подорож по Європі — це подія, це великий чин. Не всі держави спроможні на такий крок, тим більше еміграція, яка має завжди поважні внутрішні клопоти. Українська спільнота Америки і Канади спромоглася на великий здобуток: сьогодні ми мусимо факт: Українська Капеля бандуристів ім. Тараса Шевченка відбула європейське турне.

В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНИ

(Закінчення зі стор. 2)

словесним запереченням Росії. Конгресмени погоджуються з головною тезою публіциста, який заперечує, що інколи треба було бенефічно в реакції на обставини поведінку — відкидати американо-американського амбасадора в Москві, Називаючи "глупою" політику радіо-американської "Голос Америки", який промовляв до людей за залізною завісою тільки ро-

МІ ПЕРЕЖИВЕМО КОМУНІЗМ

Сенатор Франк Дж. Лавіні, демократ з Огайо, який промовляв на самому початку Другого дня Конгресу, заявив на вступі, що він прийняв запрошення тому, що знав, що буде між людьми, які рішуче борються за людську гідність і людські права. Він прийшов на український конгрес тому, що хоче, щоб Америка вважала за своїх союзників на-

бо йня Мати-Україна належно знову стане незалежною. Остаточна перемога в змаганні між двома світами мусить бути по тій стороні, по якій є справедливість. Воевавши історія доказує, що ніколи зло не може тривати вічно. Прийде час, коли комуністичний демон мусить загинути. Промовець не знає ні однієї іншої національної групи в Америці, яка була б такою сильною й активною в боротьбі проти комунізму, як українська. Бажаючи успіху Конгресові, сенатор Ф. Лавіні ще раз закликав: "Ми переможемо комунізм".

БОРИМОСЬ ПРОТИ СПІЛЬНОГО ВОРОГА

Конгресмен Тадеуш Махрович із Міннеаполису почав промову англійською мовою, але швидко перейшов на польську, якою володіє досить добре. Він закликав забути давні польсько-українські суперечки, бо ми "маємо спільного ворога, а мусимо знищити його спільними силами". Промовець стверджує, що "тієї ж самостійної України і самостійної Польщі зможемо гарантувати мир і справедливість Європі і світові". Закликав боротися не тільки проти міжнародного комунізму, але й проти російського імперіалізму, найбільшого ворога поляків і українців.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ІМПЕРІАЛІЗМ ПЕТРА I

Конгресмен Огест (Август) Е. Йогансен, шведського роду, який прибув на бенкет із своєю прегарною дочкою, говорив про сентимент шведів до України, про спільну політику Швеції й України і спільне нещастя, що їх зустріло під Полтавою. Він під-

ВІЛЬНІ ЛЮДИ НІКОЛИ НЕ ПОВЗАТИМУТЬ

Конгресмен Д. С. Сонд з Каліфорнії, індійського роду, який прибув до ЗДА 30 років тому, говорив про розуміння ідей і почування усіх, що прагнуть до волі. Він розповів, як колись в Індії англійський нацизм, щоб пометитися на індійців за один замах, змусив їх повзати на колінах. Тоді

ТРЕБА МОБІЛІЗУВАТИ ОПІНІЮ

Конгресмен Майкл Дж. Кірман, демократ з Огайо, промовляючи в другому дні Конгресу, говорив не про міжнародні відносини та закордонний аспект боротьби проти комунізму, а про конкретність мобілізування публі-

ки, який був прикметний для політики Петра I. Запелав, що російська імперія, здвигнена після битви під Полтавою і поширювана нинішніми правителями Росії, не може довго втриматися. Промовець заявив, що він шанувати погляди тих, які твердять, що не треба було робити прийняти для Миколая, і не погоджується з критикою антикомуністичних демонстрацій. Він уважав, що громадські волонтери в Америці дають право голосно й публічно протестувати проти жорстокої комуністичної політики. Конгрес і Адміністрація, сказав він, мусять знати думку народу, і тому наближені повинні йти знизу.

Він вказав на значення соціальних реформ і культурного прогресу. Тому — підкреслює конгресмени — такі конгреси, як цей, український, мають поважне значення, як вияв організованості мас американських громадян, що залишаються вірні своїй етнічній самобутності.

МОЇ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ І ВАШІ — ТІ САМІ

Сенатор Губерт Г. Гомфрі з Міннесоти у майже одногодинний промові затримав різні проблеми актуальної міжнародної політики, зокрема ті, які виходять з чинності холодної війни та сили Совітів. На самому початку він згадав про свої давні зв'язки з українцями і подякував прийняттю проф. Грановського за не одну добру пораду, що її дав йому. Промовець стверджує, що він не має ніяких засекречених інформацій про совіти з політики і не хоче грати роль фаворита совітських справ. Згадав свої численні закордонно-політичні місії, англійські безпосередньо перед своєю останньою подорожжю до СРСР, коли-то, бувши в Москві, мав 8-годинну розмову з Хрущовим. "Я поїхав туди", сказав сенатор Гомфрі — не як приватна особа, а як особа, що стоїть на публічній службі і тому мусить всебічно орієнтуватися, збирати інформацію та інформувати світ про останні події в Америці". Промовець заявив, що він шанувати погляди тих, які твердять, що не треба було робити прийняти для Миколая, і не погоджується з критикою антикомуністичних демонстрацій. Він уважав, що громадські волонтери в Америці дають право голосно й публічно протестувати проти жорстокої комуністичної політики. Конгрес і Адміністрація, сказав він, мусять знати думку народу, і тому наближені повинні йти знизу.

Він вказав на значення соціальних реформ і культурного прогресу. Тому — підкреслює конгресмени — такі конгреси, як цей, український, мають поважне значення, як вияв організованості мас американських громадян, що залишаються вірні своїй етнічній самобутності.

Він вказав на значення соціальних реформ і культурного прогресу. Тому — підкреслює конгресмени — такі конгреси, як цей, український, мають поважне значення, як вияв організованості мас американських громадян, що залишаються вірні своїй етнічній самобутності.

НЕПОРОЗУМІННЯ ЧЕРЕЗ ПОМИЛКУ

У зв'язку з проголошенням у "Свободі" з 18-го лютого ц. р. закликом Головного Уряду Українського Народного Союзу в справі пожертви на будівлю нової Колегії св. Василія в Стамбулі-трапелас в англійському перекладі того заклику, надрукованому в англійському журналі "Український Тижневик" з 21-го лютого ц. р. помилка, яка викликала неприязнь непорозуміння. В оригінальному українському заклику Головного Уряду сказано, що "Головний Уряд Українського Народного Союзу вважає, що членство цієї найбільшої української організації у вільному світі повинно бути до відповідного відзначення її 65-річчя, склавши з цієї нагоди 100,000 доларів і цим заповнивши, щоб дві нації мали горду назву Українського Народного Союзу і "Свободи", його офіційного органу..." Тим часом в англійському перекладі того заклику, надрукованому в англійському журналі "Український Тижневик" з 21-го лютого, помилково подано, мовляв, Український Народний Союз сам уже склав таку пожертву на згадану ціль. Помилковий факт, що Головний Уряд УН-Союзу в жодному разі не міг би скласти такої пожертви на жадну ціль, він же досі вважав не міг призначити з головної каси будь-якої пожертви

на будівлю нової Колегії, бо свої обмежені фонди на цілий рік подібних цілей розділює між собою. Призначувана в той спосіб пожертва з народного фонду УН-Союзу могла б бути тільки дуже малою частиною тих 100,000 доларів, до складення яких Уряд закликав і закликає завжди жертвувати на добрі цілі своїх членів. Це саме висвітлення непорозуміння через припух помилку буде подане також англійською мовою в черговому виданні англійського "Українського Тижневика".

Виданням збірки "Містечківський Рух" створено в Торонто заходами Управи Братства Карпатських Січовиків. До цієї збірки ввійшли твори: "Містечківський Рух" — Теодор Сидор — заступник голови і секретаря Комісії; Василь Бора та інж. Дмитро Троїня. Завданням видавництва збирати фонди на видавничу працю про Карпатську Україну в мовах українській та англійській.

Літературно-Містечківський Клубу в Нью-Йорку повідомляють, що в п'ятницю 14-го березня відбувся "Вітерн наших днів" — Микола Понділа. Читали автор. — Початок о 8-й вечора.

ХОРИСТИ І СПІВАНИ

Метрополії Нью-Йорку і Нью-Джерсі!

Окружний Комітет Відділу Українського Народного Союзу нашої Метрополії приготував до відзначення 65-річчя УН-Союзу великою культурно-мистецькою імпрезою, що має відбутись у вийнянний же на ту ціль залі Карнегі Голл, в суботу, 30-го травня ц. р. Програма імпрези, що матиме традиційну назву фестивалю "ГОМІН УКРАЇНИ", складатиметься з двох частин: концертної та інсценізацій. "ВЕЛИКА ІДЕЯ" з часів Гетьмана Івана Мазепи, приготуваної на підставі Трилогії Богдана Лепкого.

Фестиваль матиме репрезентативний український культурний характер і нам усім мусить залежати на тому, щоб він був у межах наших можливостей і спроможностей, на найвищому рівні. З усіх підстав сподіваємось і вже пороблено відповідні заходи, щоб на цей імпрез були прийняті видатні американські представники. Їм ми повинні показати справжній український культурний талант. З цією думкою в концертній частині буде виконана імпреза українського композитора Павла Печеніги-Углицького до слів Шевченка "Віють пороги" та оригінальна композиція також покійного стрілецького і американсько-українського композитора Михайла Гайворонського до слів Гетьмана Мазепи. "Всі покою шире прагнуть".

Усім нам, усім нашій громаді, мусить залежати на тому, щоб виконання концерту принесло славу українській культурі та українському імені. Тому, в порозумінні з директантами Українських Хорів Метрополії, закликаємо хористів і співаків нашої Метрополії приналежності до цього звеличення української культури спосіб участю у великому ХОРІ ХОРИСТІВ, що виконуватиме концертну програму Фестивалю.

ПЕРШІ ПРОБИ

ЦЬОГО ХОРУ ХОРИСТІВ

— відбувається —

В НЕДІЛЮ, 8-го БЕРЕЗНЯ, — в год. 7:30 вечора в залі Народного дому в Бейоні, при 35-37, 23-й вул. для хористів і співаків з

НЮ-АРКУ, ЕЛІЗАБЕТУ, КАРТЕРЕТУ, БАВОНУ, ДЖЕРЗІ СІТІ, ПАССЕНКУ та доволених місцевостей.

У ВІСТОРОК, 10-го БЕРЕЗНЯ, — в год. 7:30 вечора в залі Українського Народного Дому при 140 2-й Есе. в Нью-Йорку

відбудеться Перша Проба для хористів і співаків з НЮ-АРКУ, БРОНКСУ, АСТОРІ, БРУКЛІНУ та доволених місцевостей.

Усім, хто має голос та бажав би виступити в цій репрезентативній імпрезі, Фестивалю "ГОМІН УКРАЇНИ", проханням ласкаво зголоситись на ці проби, що їх вестиме диригент Метрополітального Хору Молоді п. Іван ЗАДОРОВНИЙ. Мистецьким керівником Фестивалю є п. Ольга ДМИТРИВ.

ВШІ Управи і Диригенти тих Хорів, з якими ми не могли чи не мали нагоди сконтрактуватись, проханням заохотити своїх співаків до участі у цій великій імпрезі.

НЕХАЙ ЖИВЕ УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ! НЕХАЙ ЖИВЕ УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА! Окружний Комітет Відділу УН-Союзу Нью-Йорку і Нью-Джерсі

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

УРОЧИСТА ШЕВЧЕННІВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

— відбувається —
в СУБОТУ, 7-го БЕРЕЗНЯ 1959 р.
в год. 6:00 вечора
в залі НТЦ — 302-304 Захід 13 вул. в Нью-Йорку.

ПРОГРАМА:
1. Проф. д-р В. КАЛІНА — відкриття;
2. Проф. д-р Г. ЛУЖНИЦЬКИЙ: доповідь "Шевченко в сучасності";
3. Проф. В. МАРТОС: доповідь "Політичні ідеї Тараса Шевченка";
4. Проф. Д. ГОРНЯТКЕВИЧ — післяслово.

ГОСТЯМ РАДІ!
Додатково: зупинка при 14-й вул. і 8-й Есені (ліній Індепендент) в Нью-Йорку.
Управа НТЦ в Америці
Управа УВАН у США

Увага! ФИЛАДЕЛФІЯ! Увага!

В НЕДІЛЮ, 15-го БЕРЕЗНЯ 1959 р.
в залі ГОРОЖАНСЬКОГО КЛУБУ в ФИЛАДЕЛФІ
при вулиці Френкліна, ч. 847
— відбувається —

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

У програмі виступлять:
Д-р Антін КНЯЖИНОВИЧ — промова;
Український Мішаний Хор "КОВЗАР" під управою д-ра Антона РУДНИЦЬКОГО;
Солостка Вероніка ЦЕГЕЛЬСЬКА — сопран;
Солоіт Іван ГОШ — тенор;
Артист Ярослав ПІНОТ-РУДАКЕВИЧ — деклямація;
Піаніст — Наталія КОТОВИЧ, Лілія БУЛЬБА і Роксолана ОГОРОДНИК — фортепіановий супровід.

ПОЧАТОК — в год. 7:00 вечора.
Квитки в ціні по \$1.00 і \$2.00 — в передпродажу в "БАЗАРІ".

Того ж дня, в НЕДІЛЮ, 15-го БЕРЕЗНЯ 1959 р.
в год. 2:30 по полудні
в тій же залі ГОРОЖАНСЬКОГО КЛУБУ в ФИЛАДЕЛФІ
— відбувається —

ШЕВЧЕННІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ для ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ

у виконанні:
українських цілоденних парафіяльних шкіл і шкіл Сестер Василіанок, як теж учнів шкіл українознавства параф. і шкіл Учительської Громади, учнів Українського Музичного Інституту, Музичної Студії проф. Наталії КОТОВИЧ, Музичних Курсів під управою д-ра Антона РУДНИЦЬКОГО, Музичної Школи проф. Золі МАРКОВИЧ, Української Мист. Студії і Скрипкової Студії проф. Я. МИГАСЮКА.

До масової участі в обидвох імпрезах для звеличення Великого Ковзаря України запрошує всю Українську Громаду Філадельфії
Управа ФІЛН УКА у Філадельфії

Найкращою ТОВАРИСЬКОЮ ЗУСТРІЧЧЮ в сезоні с

ВЕЧЕРНИЦІ "ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ"

що відбувається
в СУБОТУ, 7-го БЕРЕЗНЯ 1959 р.
в залах УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 214 Есені в НЬО-Йорку.
ПОЧАТОК о год. 8:30 вечора.
Грас оркестра АМОР.
Передпродаж карт вступу в "АРЦІ" — 48 Іст 7-ма вул. "ЕКО" — 145 Second Ave.

УВАГА! УКРАЇНЦІ БАВОНУ УВАГА!

Цим повідомляється все Українське Громадянство і всю Українську Молодь, що у новім Українським Народнім Домі — 35-37 Іст 23 вул. в НЕДІЛЮ, 8-го БЕРЕЗНЯ 1959 р.
в год. 3:00 по полудні
— відбувається —

ПЕРША ПОКАЗОВО-ІНФОРМАЦІЙНА ЛЕКЦІЯ з ТАНКОВИМ ФІЛЬМОМ, яку переведе сам АВРАМЕНКО.

Того ж самого дня — в год. 7:00 веч., у цій самій залі буде висвітлений ФІЛЬМ "МАРУСЯ" ("Ой, не ходи Грицю")

Прогляньте всіх прийти на Показову Лекцію — після якої буде організована в Бейоні Школа Українського Танку під проводом Авраменка. Також приййдіть побачити прекрасний український фільм. Щиро запрошує Ініціативний Комітет

В НЕДІЛЮ, 8-го БЕРЕЗНЯ 1959 р. Год. 2:30 по пол. На гринд New Farmers Oval 2, при 69-й вул. і Metropolitan Ave., Middle Village, L. I. — відбувається —

МИСТЕЦЬКІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ
УСК (Нью-Йорк) — GREEK AMERICAN
ПЕРЕДЗМАГ: 11:00: УСК юніори "А" — BLUE STAR юніори (Nat. Jun. Cup) 12:45: УСК "В" — GREEK AMERICAN (резерва)

ДОЗД: BMT Canarsie Line до Myrtle Ave., а звідси пересісти на Metropolitan Ave. Train та йти в сторону Middle Village до останньої зупинки.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ "КОНСТИТУШЕН"

ВІДТАВ НІС НОРВЕЖЬКОМУ ТАНКЕРОВІ "АЛІАНТА"

Нью-Йорк. — Поза нью-йоркським портом в районі Нижньої Затоки американський транспортний корабель 30,500-тонний корабель "Конститушен" під час густої мряки в неділю 1-го березня наплив на норвежський нафтовий танкер "Аліанта" і віддав йому ніс 100 стіп завдовжки. "Конститушен" при цьому зударі зробив собі діру на 4 стопи. На шаста на пасажирському кораблі не було людей, а танкер був порожній, і немає жертв в людях. Обидва кораблі мали радарове приладдя, і аж слідство виявить, чому обидва не бачили корабля, і чому прийшло до зудару, бо радар бачить навіть через пряку.

В НЕДІЛЮ, 8-го БЕРЕЗНЯ 1959 р. Год. 2:30 по пол. На гринд New Farmers Oval 2, при 69-й вул. і Metropolitan Ave., Middle Village, L. I. — відбувається —

МИСТЕЦЬКІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ
УСК (Нью-Йорк) — GREEK AMERICAN
ПЕРЕДЗМАГ: 11:00: УСК юніори "А" — BLUE STAR юніори (Nat. Jun. Cup) 12:45: УСК "В" — GREEK AMERICAN (резерва)

ДОЗД: BMT Canarsie Line до Myrtle Ave., а звідси пересісти на Metropolitan Ave. Train та йти в сторону Middle Village до останньої зупинки.

В НЕДІЛЮ, 8-го БЕРЕЗНЯ 1959 р. Год. 2:30 по пол. На гринд New Farmers Oval 2, при 69-й вул. і Metropolitan Ave., Middle Village, L. I. — відбувається —

МИСТЕЦЬКІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ
УСК (Нью-Йорк) — GREEK AMERICAN
ПЕРЕДЗМАГ: 11:00: УСК юніори "А" — BLUE STAR юніори (Nat. Jun. Cup) 12:45: УСК "В" — GREEK AMERICAN (резерва)

ДОЗД: BMT Canarsie Line до Myrtle Ave., а звідси пересісти на Metropolitan Ave. Train та йти в сторону Middle Village до останньої зупинки.

В НЕДІЛЮ, 8-го БЕРЕЗНЯ 1959 р. Год. 2:30 по пол. На гринд New Farmers Oval 2, при 69-й вул. і Metropolitan Ave., Middle Village, L. I. — відбувається —

МИСТЕЦЬКІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ
УСК (Нью-Йорк) — GREEK AMERICAN
ПЕРЕДЗМАГ: 11:00: УСК юніори "А" — BLUE STAR юніори (Nat. Jun. Cup) 12:45: УСК "В" — GREEK AMERICAN (резерва)

ДОЗД: BMT Canarsie Line до Myrtle Ave., а звідси пересісти на Metropolitan Ave. Train та йти в сторону Middle Village до останньої зупинки.

В НЕДІЛЮ, 8-го БЕРЕЗНЯ 1959 р. Год. 2:30 по пол. На гринд New Farmers Oval 2, при 69-й вул. і Metropolitan Ave., Middle Village, L. I. — відбувається —

МИСТЕЦЬКІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ
УСК (Нью-Йорк) — GREEK AMERICAN
ПЕРЕДЗМАГ: 11:00: УСК юніори "А" — BLUE STAR юніори (Nat. Jun. Cup) 12:45: УСК "В" — GREEK AMERICAN (резерва)

КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ Метрополії НЬО-Йорку і НЬО-ДЖЕРЗІ повідомляє Українське Громадянство, що для відзначення

65-річчя Українського Народного Союзу

— відбувається —

в СУБОТУ, 30-го ТРАВНЯ 1959 року у залі НАРНЕГІ ГОЛЛ в Нью-Йорку

великий Співочо-Танковий Фестиваль

„ГОМІН УКРАЇНИ“

влаштовуваний при активній співпраці Українських Організацій і Хорів Метрополії.

В ПРОГРАМІ ІМПРЕЗИ:

1. КОНЦЕРТ ОБ'ЄДНАНИХ ХОРИСТІВ МЕТРОПОЛІ

2. ІНСЦЕНІЗАЦІЯ "ВЕЛИКА ІДЕЯ" з часів Гетьмана Івана Мазепи, приготувана на підставі ТРИЛОГІЇ БОГДАНА ЛЕПКОГО.

В КОНЦЕРТОВІЙ ЧАСТИНІ буде виконана вперше кантата Павла Печеніги-Углицького до Шевченкових "ВІВЬ ПОРОГІ".

В ІНСЦЕНІЗАЦІЇ, між іншими піснями, буде виконана оригінальна композиція Михайла Гайворонського до слів Мазепи: "ВСІ ПОКОЮ ШИРЕ ПРАГНУТИ". У цій же інсценізації багато народних танків.

Мистецький керівник імпрези — ОЛЬГА ДМИТРИВ

Диригент Хору — ІВАН ЗАДОРОВНИЙ

ЮРІЙ ГАБОДА

„Прощаю Тебе від карпатських дубів і сосон, від зелених девад, що по них Ти юнаком бігав, від стареньких твоїх батьків, що саме прислали листа, якого Ти вже читати не будеш, від брата й сестри...“ Це уривок із прощальної промови О. Рибця, приятеля Юрія Габоды з юних літ, що в Закарпатті, на похоронах незабутньої пам'яті молодого діляча, уродженця Америки, українського патріота.

Коли перед роком я зайшов уперше до Покиїни, щоб дістати потрібні мені матеріали з його рідкісно-багатої української бібліотеки, я був захоплений широким спектром його зацікавлень: рідною культурою, його любов'ю до українського слова, до української музики, співу, танцю. Не забувши, з яким палким жаром він перелистковував потріпані вже сторінки любові унікальної закордонною великою поетесою М. Рильською „Мандрівка в молодість“, за яку поетеса по-прожовував репресіями, і з яким піднесеним прочитував Габода деякі місця з цієї книжки. Він з гордістю оповідав, скільки він зібрав рідкісних видань, і жалів, що багато цінних речей пропадало у старих емігрантів. Тоді ми домовилися, що треба буде робити заходи для цієї бібліотеки, а рідної збірнички, щоб рятувати те, що не можна врятувати. А потім Ю. Габода накручував грамофон з новими платівками, яких майже не було, і пускав у рух тайпекор, на якому мав скопійовані по радіо численні зразки найкращих муз. — вокальних творів з полярної Батьківщини. І хоч найбільшою його мрією була Срібна Земля — Закарпаття, проте він був парекселем українцем — соборником і фанатично радів усім, українським. Це вивчався всі, що слухали його аудиторія, як він вів понад три роки у Лінгтоні (Віндзор — Канада), а останньо ще й з Понтіак (Дітройт), де донедавна українську радіогодину проводив дід. Шустакевич.

Ми стрічалися пізніше кілька разів, а останньої неділі перед його смертю бачилися у Лінгтоні.

„Я вже зовсім здоров. Мені ще тримають, щоб через дню зняти з мене зайві фунти. А було дуже зле! Якби ви не знали, як не хотілося мені вмирати!“

Оповідав він не мажорно. Його розсіяні очі і здорові обличчя легли в Верховині, заперечували рішуче повторний можливість кінця цієї молодості, бо тільки 41-річної людини. І ніхто був би не збагнув жорстокого присуду його долі, що веліла йому жертвувати за 38 років пізніше.

Делегований виходити з Срібної Землі, емігрантами в Америці, в часі великого змагу за Карпато — українську державність 1938 року — Ю. Габода поїхав з поворотом туди, звідкіль тільки недавно, як американський уродженець, приїхав. Цей жиний зв'язок, що його він мав з Закарпаттям, був уже созвучний з почуттям його українського серця.

Вродився він 14-го лютого 1917 року в Блеклі у Пенсильванії у батьків — емігрантів, які вже в 1921 р. повернулися в рідне село Великі Луки, де й досі живуть. У Мукачеві Юрій скінчив торговельну академію і на зорі великих подій, про які не знав, поїхав до ЗДА і поселився в Нью-Йорку. Прогресс Карпатської України затримав його, як делегата з ЗДА, недовго в Європі. Він знову найшовся в Нью-Йорку. В 1944 переїхав до Дітройта, де працював у Крайслера. 1946 р. одружився з канадійською україночкою з Сарні (Онтаріо). Памі Марія, діяльна вже раніше в українському громадянському житті, розуміла добре національні поряв Юрія. Тимто двоє їхніх дітей, Оленка (11 р.) і Михась (8 р.) знайшли дома суцільну рідну атмосферу.

На Панахиді в п'ятницю 16-го січня ц. р. і на похоронах в суботу з'явився поважний гурт друзів, знайомих та слухачів радіогодини Покиїни. Відповідальні пан-отці Костельний (Дітройт) і Пестун (Сарнія). Кілька промов витиснули слези з очей присутніх. А в неділю 18-го січня п. З. Томків з Дітройта перевів радіо — годину в Лінгтоні, присвятивши її виключно пам'яті творця цієї радіо — години Юрія Габоды. Прегарними словами попросив Покиїну канадійський менеджер радіо — станції, як теж о. Пестун, а навіні сумом пісні (ті, що їх Покиїн так любив) і відповідно підібрана музика заповнили решту програми.

З призначенням треба підкреслити, що вдова, пані Марія Габода, рішуче утримувала українське радіомовлення з Лінгтонської станції — сама його проводить, ставлячись до кожної своєї передатки із таким пієтизмом, як його виявляє теж Юрій Габода. Добрий підбір програм і культурний їх зміст притягують, і надалі увагу українців не тільки з Віндзору й околиць, а й метрополітального Дітройта, в якому відбір Лінгтону з зовсім добрий.

В. Несторич

ПОМЕР ДРАМАТУРГА МАКСВЕЛЛА АНДЕРСОНА

Стемфорд, Коннектикат. — 28-го лютого помер тут в шпиталі у віці 70 років славний американський драматург Максвелл Андерсон, автор понад 30-ох п'єс та власних кількох літературних нагород за свої драматичні твори. Він був відомим жерцем драматичної мистецтва, і дивився на театр як на головний мистецький символ боротьби між злом і добром в людщині. Хоч здобув славу і гроші, то не любив театральних критиків, і казав, що глядачі повинні рішення про вартість п'єс. Був засновником товариства драматургів для оборони професійних інтересів драматичних письменників.

Турецький прем'єр Аднан Мендерес, рамений під час катастрофи літака, яким турецька делегація летіла до Лондону на конференцію в справі Кипру, вже відужав у лондонській лікарні і вернувся до Анкари. Його зустріли оваційно, 14 членів турецької делегації, кілька журналістів і членів залаті літака згинув в тієї катастрофі.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Клівленд, Огайо.

Січневі Роківини

Добрим початком для святкування роковин незалежності і соборності України було рішення громади, щоб його організувати спільними політично — громадськими силами. І хоч те рішення дещо переоб'єктивало програму, то воно причинилося до могутності політичної маніфестації, якою блиснула ця громада при відзначанні тих великих історичних ювілей української нації. Заходами Конференції Відділу УККА стейту Огайо, губернатор стейту прокламував день 22-го січня Українським Днем, а в Клівленді, старанням Українських Злучених Організацій зробив це саме посади цього міста. 1-го лютого Комітет УЗО влаштував Святочну Академію в великій аудиторії Лінколн Гай — Скул, яку шестер заповнило 1,200 громадян. Боками залу, мов вінком, огортали громаду ряди: уніформованих відділів Пласту й СУМА, на чолі по боках сцени пішли в їх молодих руках їхні організаційні прапори. Передні ряди кісел зайняли українське духовенство, президія УЗО, представники національностей, преса і комбатанти українських армій. Після піднесення куртини, сцена подала маєстатичні декорації в концепції національної і обласної емоції у прекрасній орнаменталі. Цю високомистецьку ціль громада завдячувала пані Раковській, панні Комаряській і побор. Якубовичеві.

Свято розпочала п. Дарія Оленка співом американського гімну, з проф. Ю. Яремкевичем при фортепіані. Хор „Гомін“ заїгнаний українським гімном. Мей. Малицький, як голова УЗО сказав коротке слово, після якого пройшло торжественне відчитання IV. Універсалу — інж. Тарасюком, Універсалу про злуку земель України — д-ром Гурком, Прокламації губернатора стейту Огайо — мей. Малицьким, Прокламації посади Клівленда — кансильменом мей. Вілініським. За тим прийшов зворушливий момент відчитання головної УЗО „Акти Пошани“ для членів Українських З'єднань. Він з пошаним старанням виконав Колесні — Тим, що впади; Людкевича — Чи ми ще зійдемося знову; Давидовського — Іхав козак еб-Дунай; Недільського — Весняний День і Запорозький Марш. Фортепіановий супровід його репертуару був в руках пані Ірини Гаврилюк, а солісти виступали пп. Оксана Родічкова, Зеня Тарчаніна і д-р В. Болдар.

Після виведення програм святкування Січневих Роківин піднесла у громаді почуття власної гідності а у чужинців глибоке зрозуміння стрелів української нації. Такий вислід спільної акції у одному спільному інтересі.

М.В.

Міннеаполіс, Мін.

Річний попис танцювального гуртка „Черемош“.

24-го січня 1959 р. в аудиторії української парафіїальної школи св. Константина в присутності 450 осіб української і американської публіки відбувся другий з черги концерт (попис) гуртка „Черемош“. Перший був 19-го січня 1959 р. Як і треба було передбачати, цей виступ українців був більш успішним, ніж перший, тільки в присутності сильне враження. Керівник гуртка п. Петро Корольович сказав в танцюристів весь свій педагогічний хист і знання народних танців. Перед очима глядачів проходили танок за танком, гарно, мистецьки, виконаний, як старшини, так і найменші членами гуртка. Нова була достосована до стилю танцю.

Президент Південної Кореї, Сингван Рі, переводить широкі зміни й перестройку на командні становленнях у зв'язку з убиством корейського генерала його підпалним старшиною під час військовий перегляду. Шеф штабу армії зріс свого посту, вважаючи, що він „морально відповідальний“ за цей вияв браку дисципліни.

Триумф загонів перемігся на жак, коли вони побачили, як сильний хобот кидав дрючками в повітря немов сірниками!

А тоді, не маючи перешкоди, здичилій слон з ударом пройшов через бар'єр. Помста буде його, і немов на іро-пію, людські речі належали до тих, що попали в пастку в ріці!

ного омофору України мал всім дітями. Мабуть у всіх очах блистали слізи, щося давило в горлі. Не диво, що черг трудність втишити оплески, які йшли не лише на історії, але в великій мірі виконавців сцени, авторів, акторів і режисерів пані Олені Дубовій, куртина довшо ждала з вираженням за нею відомого хорошего ансамблю „Дніпро“ під орудою п. Е. Садовського, який за хвилю добре віддав Копка — Мій рідний край; Садовського — Любів Україну і Вставай Україно і Гнатинина — Бог і Батьківщина. Супровід фортепіану виконавша тому хорові п. Марія Грушківська, а солістами були пп. Роман Касараба і Юрій Грушківський. Дали слідувала декламція поеми П. Тичини — Золотий Гомін, яку, як завжди, знаменито віддала пані Володимира Кавка.

В середині другої частини програми при оплесках появилися на сцені професор міського коледжу ім. Джона Керола, д-р Михайло Пал і англослов'янську промову українською мовою. В 28 хвилинах цей глибокий знавець справи і палкий темперамент прекрасно з'ясував цільність відзначування історичних моментів, української визвольної проблематики для України й для всього вільного світу а передусім для сусідніх з Україною народів, як різном катастрофальності фальшивого сприйняття тих явищ та фактів західним світом, що навіть тепер. Авторитетні і сміливі окреслення тих моментів помітно підносили увагу присутніх на залі чужинців. Проф. Пал дав слово історика, політика й визвольного активіста.

Після того прийшла декламція твору проф. Миколи Матиса — Мельника — Пропозиція Іларіона, яку відтворила пані Софія Буря. Здається не придувала б був собі покійний автор — батько, кращого відтворця його діла, як пані Софія — його дочка. В останній відселі запродукував на святі, давній вже в Клівленді хор „Гомін“, під диригентурою проф. Яр. Варича. Як хор „Дніпро“ мило виразав свої відчуттями молодими хлопцями, так „Гомін“ своїми молодечими дітьми. Він з пошаним старанням виконав Колесні — Тим, що впади; Людкевича — Чи ми ще зійдемося знову; Давидовського — Іхав козак еб-Дунай; Недільського — Весняний День і Запорозький Марш. Фортепіановий супровід його репертуару був в руках пані Ірини Гаврилюк, а солісти виступали пп. Оксана Родічкова, Зеня Тарчаніна і д-р В. Болдар.

Після виведення програм святкування Січневих Роківин піднесла у громаді почуття власної гідності а у чужинців глибоке зрозуміння стрелів української нації. Такий вислід спільної акції у одному спільному інтересі.

М.В.

Міннеаполіс, Мін.

Річний попис танцювального гуртка „Черемош“.

24-го січня 1959 р. в аудиторії української парафіїальної школи св. Константина в присутності 450 осіб української і американської публіки відбувся другий з черги концерт (попис) гуртка „Черемош“. Перший був 19-го січня 1959 р. Як і треба було передбачати, цей виступ українців був більш успішним, ніж перший, тільки в присутності сильне враження. Керівник гуртка п. Петро Корольович сказав в танцюристів весь свій педагогічний хист і знання народних танців. Перед очима глядачів проходили танок за танком, гарно, мистецьки, виконаний, як старшини, так і найменші членами гуртка. Нова була достосована до стилю танцю.

Президент Південної Кореї, Сингван Рі, переводить широкі зміни й перестройку на командні становленнях у зв'язку з убиством корейського генерала його підпалним старшиною під час військовий перегляду. Шеф штабу армії зріс свого посту, вважаючи, що він „морально відповідальний“ за цей вияв браку дисципліни.

Триумф загонів перемігся на жак, коли вони побачили, як сильний хобот кидав дрючками в повітря немов сірниками!

А тоді, не маючи перешкоди, здичилій слон з ударом пройшов через бар'єр. Помста буде його, і немов на іро-пію, людські речі належали до тих, що попали в пастку в ріці!

Ділямося сумною вісткою з Родиною, Знайомими і Односельцями с. Жирівки, що дня 16-го грудня 1958 року упокоївся в Богі.

НАШ НАПОРОЖНИЙ БАТЬКО, ДІДУНЬО І ВРАТ.

Бл. п. Михайло СОЛОВСЬКИЙ

проживав 76 років.

Покойний залишив у глибокому смутку дітей і шуків та 2 сестри в краю, а тут сини Григорій, невістка Анну, внуки: Миса, Піта, Гриня, Івася і Надю, шуків-світ, по покойній домі: Миса, Гогану та брата Йосифа з родиною.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТІ!

Діяльність Українського Телевізійного Комітету розвивається

Фільмова підготовка для телевізійної програми „З вірою ми надіємося“ с в стані продукції. В понеділок дня 25-го лютого відбулися далі фільмування танців. В неділю 1-го березня відбулися фільмування хору і солістів. В цьому тижні переведено теж фільмування історичних образів св. Софії, Печерської Лаври, мави України, портретів Тараса Шевченка, красавиці Киса і т. п. Праця надзвичайно широка і забирає багато часу, щоб як слід викінчити все для американського глядача.

До українських централізованих організацій та різних підприємств Телевізійний Комітет Нью-Йорку і Нью-Джерсі вивела коло 120 листів в справі пожертв в виді компліментних оголошень, з чого дали свої оголошення жертви Головної Уряди УНС, УККА, ООЧСУ, Український Об'єднаний Комітет Організацій Нью-Йорку і Українська Чорноморська Січ в Нью-Йорку. Н. Дж. в тому два відділи СУА та понад 20 українських підприємств. Разом 30 оголошень на суму дол. 1,025.00 (тисячу двадцять п'ять).

До українських організацій і товариств на терені великого міста Нью-Йорку і стейту Нью-Джерсі, вивела коло 280 листів, в яких є включені Відділи УНС, УРС, Провінції, ООЧСУ, ОДВУ, УЗХ, СУА, ОПВВУ, ОПНУР та різних професійних і спортивних товариств. До цього часу до 24-го лютого Телевізійний Комітет одержав пожертв всього на суму дол. 97.00.

До членів і представників Телевізійного Комітету вивела 100 збіркових книжечок, з яких п'ять уже повернено, як також одержано пожертв від багатьох осіб з різних місцевостей в сумі дол. 155.00. Збіркова кампанія на збіркові книжечки іде далі і повинна бути закінчена до дня 5-го березня.

Незасмо дієбним причин становлення наших організацій. Український Телевізійний Комітет виріш, що найбільш організації чи товариства будуть спроможні дати на телевізійну програму хоч по 10 дол. Це дає б поважну допомогу в продукції цієї програми. Тому просимо і пропонуємо, що коли по різних організаціях нема грошей на пожертв в сумі 10 дол., то як Управі цих організацій подбавати, щоб при вплатах різних членських аккладок кожний член добровільно зложив пожертв в сумі \$25 (двадцять п'ять центів). Вірно, що ніхто не збідніє, коли дасть хоч таку пожертву на пропаганду української справи в телевізійній програмі. Вірно, що можна це зробити без великих труднощів. Такі дрібні пожертви дали б понад три тисячі доларів, або навіть і більше.

Ціла продукція фільми і висвітлення на струмені ч. 13 в Нью-Йорку коштують дол. 5,000.00 (п'ять тисяч), на яку то суму — с підписаний контракт. Український Телевізійний Комітет не працює для зарібку і не робить цієї великої праці для якихось особистих користей. Це справа великої ваги. Це може бути лекцією, як багато можна одсигнути для нашої справи через телевізійні програми. Просимо подбати про це, щоб почин громадської ваги не загинув, бо коли українська суспільність не зрозуміє, і не подбає, щоб ця тяжка праця унічалася успіхом, то тоді леве чи хто відважиться щонбудь робити в тому напрямі для ширення історичної правди про минуле і сучасне України через телевізійні програми.

Просимо нашу суспільність підтримувати активно наш почин. Вислайте свої пожертви до:

Ukr. Television Committee of N.Y. and N.J.
P.O. Box 792, Newark 1, N.J.
Український Телевізійний Комітет

Триумф загонів перемігся на жак, коли вони побачили, як сильний хобот кидав дрючками в повітря немов сірниками!

Ділямося сумною вісткою з Родиною, Знайомими і Односельцями с. Жирівки, що дня 16-го грудня 1958 року упокоївся в Богі.

НАШ НАПОРОЖНИЙ БАТЬКО, ДІДУНЬО І ВРАТ.

Бл. п. Михайло СОЛОВСЬКИЙ

проживав 76 років.

Покойний залишив у глибокому смутку дітей і шуків та 2 сестри в краю, а тут сини Григорій, невістка Анну, внуки: Миса, Піта, Гриня, Івася і Надю, шуків-світ, по покойній домі: Миса, Гогану та брата Йосифа з родиною.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТІ!

Ділямося сумною вісткою з Родиною, Знайомими і Односельцями с. Жирівки, що дня 16-го грудня 1958 року упокоївся в Богі.

НАШ НАПОРОЖНИЙ БАТЬКО, ДІДУНЬО І ВРАТ.

Бл. п. Михайло СОЛОВСЬКИЙ

проживав 76 років.

Покойний залишив у глибокому смутку дітей і шуків та 2 сестри в краю, а тут сини Григорій, невістка Анну, внуки: Миса, Піта, Гриня, Івася і Надю, шуків-світ, по покойній домі: Миса, Гогану та брата Йосифа з родиною.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТІ!

Ділямося сумною вісткою з Родиною, Знайомими і Односельцями с. Жирівки, що дня 16-го грудня 1958 року упокоївся в Богі.

НАШ НАПОРОЖНИЙ БАТЬКО, ДІДУНЬО І ВРАТ.

Бл. п. Михайло СОЛОВСЬКИЙ

проживав 76 років.

Покойний залишив у глибокому смутку дітей і шуків та 2 сестри в краю, а тут сини Григорій, невістка Анну, внуки: Миса, Піта, Гриня, Івася і Надю, шуків-світ, по покойній домі: Миса, Гогану та брата Йосифа з родиною.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТІ!

Ділямося сумною вісткою з Родиною, Знайомими і Односельцями с. Жирівки, що дня 16-го грудня 1958 року упокоївся в Богі.

НАШ НАПОРОЖНИЙ БАТЬКО, ДІДУНЬО І ВРАТ.

Бл. п. Михайло СОЛОВСЬКИЙ

проживав 76 років.

Покойний залишив у глибокому смутку дітей і шуків та 2 сестри в краю, а тут сини Григорій, невістка Анну, внуки: Миса, Піта, Гриня, Івася і Надю, шуків-світ, по покойній домі: Миса, Гогану та брата Йосифа з родиною.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТІ!

Ділямося сумною вісткою з Родиною, Знайомими і Односельцями с. Жирівки, що дня 16-го грудня 1958 року упокоївся в Богі.

НАШ НАПОРОЖНИЙ БАТЬКО, ДІДУНЬО І ВРАТ.

Бл. п. Михайло СОЛОВСЬКИЙ

проживав 76 років.

Покойний залишив у глибокому смутку дітей і шуків та 2 сестри в краю, а тут сини Григорій, невістка Анну, внуки: Миса, Піта, Гриня, Івася і Надю, шуків-світ, по покойній домі: Миса, Гогану та брата Йосифа з родиною.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТІ!

Ділямося сумною вісткою з Родиною, Знайомими і Односельцями с. Жирівки, що дня 16-го грудня 1958 року упокоївся в Богі.

НАШ НАПОРОЖНИЙ БАТЬКО, ДІДУНЬО І ВРАТ.

Бл. п. Михайло СОЛОВСЬКИЙ

проживав 76 років.

Покойний залишив у глибокому смутку дітей і шуків та 2 сестри в краю, а тут сини Григорій, невістка Анну, внуки: Миса, Піта, Гриня, Івася і Надю, шуків-світ, по покойній домі: Миса, Гогану та брата Йосифа з родиною.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТІ!

Ділямося сумною вісткою з Родиною, Знайомими і Односельцями с. Жирівки, що дня 16-го грудня 1958 року упокоївся в Богі.

НАШ НАПОРОЖНИЙ БАТЬКО, ДІДУНЬО І ВРАТ.

Бл. п. Михайло СОЛОВСЬКИЙ

проживав 76 років.

Покойний залишив у глибокому смутку дітей і шуків та 2 сестри в краю, а тут сини Григорій, невістка Анну, внуки: Миса, Піта, Гриня, Івася і Надю, шуків-світ, по покойній домі: Миса, Гогану та брата Йосифа з родиною.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТІ!

Ділямося сумною вісткою з Родиною, Знайомими і Односельцями с. Жирівки, що дня 16-го грудня 1958 року упокоївся в Богі.

НАШ НАПОРОЖНИЙ БАТЬКО, ДІДУНЬО І ВРАТ.

Бл. п. Михайло СОЛОВСЬКИЙ

проживав 76 років.

Покойний залишив у глибокому смутку дітей і шуків та 2 сестри в краю, а тут сини Григорій, невістка Анну, внуки: Миса, Піта, Гриня, Івася і Надю, шуків-світ, по покойній домі: Миса, Гогану та брата Йосифа з родиною.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТІ!

Ділямося сумною вісткою з Родиною, Знайомими і Односельцями с. Жирівки, що дня 16-го грудня 1958 року упокоївся в Богі.

НАШ НАПОРОЖНИЙ БАТЬКО, ДІДУНЬО І ВРАТ.

Бл. п. Михайло СОЛОВСЬКИЙ

проживав 76 років.

Покойний залишив у глибокому смутку дітей і шуків та 2 сестри в краю, а тут сини Григорій, невістка Анну, внуки: Миса, Піта, Гриня, Івася і Надю, шуків-світ, по покойній домі: Миса, Гогану та брата Йосифа з родиною.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТІ!

ОГОЛОШЕННЯ
ВІДДІЛІВ
Українського Народного Союзу

КЕМПБЕЛ, Огайо. — Управління Т-ва „Сокіл“, Відд. 218, подано відомо своїм членам, що Місячні збори відбуваються в неділю, 8-го березня 1959 р., в год. 2:00 по пол., в УНДомі при 165 Gordon Ave. Просимо всіх членів прийти, бо є дуже важко на справу до обговорення, як також вирішення залеглих аккладок. — С. Бурій, секр.

ГЕМТРЕМ, Мін. — Т-во ім. М. Шапкевича, Відд. 94, повідомляє, що Місячні збори відбуваються в неділю, 8-го березня 1959 р., в год. 2:00 по пол., в залі Укр. Дем. Каюбу при 2376 Grayling St. Просимо всіх членів прийти на збори на визначений час. — Т. Майструк, рек. секр.

ПОНТІАК, Огайо. — Відд. 230 ім. св. І. Христителя, подано відомо своїм членам, що Місячні збори відбуваються в неділю, 8-го березня 1959 р., в год. 3:00 по пол., в своїй домі при 914 Franklin Ave. Просимо всіх членів прийти на збори, буде звіт делегата із Конгресу УККА. — М. Мушинський, гол. П. Лішак, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Б-во св. Василія Великого, Відд. 364, повідомляє членів, що в неділю, 8-го березня 1959 р., в год. 2:00 по пол., в УНДомі — 3161 East 93 St. відбуваються Святочні Збори, присвячені в честь Т. Шевченка, в роковини його смерті. Просимо членів своєю присутністю шанувати цього великого Пророка. На цих зборах буде добра нагода вислатися в членів УНСоюзу. — Управа.

Посмертний Згадки

МАРТИН КАЛІСТА, довголітній член Відд. 168 УНСоюзу в Норт Амбей, Н. Дж., помер несподівано на удар серця дня 17. лютого 1959. Покойний належав до Б-ва св. Василія від 1917 року і був добрим членом. Родився 15-го липня 1895, проживав загалом 64 роки. Походив зі села Хатна Медисон, пов. 364-раз, Зах. Україна. Покойний у великій смутку знову Анну, 2 синів Григорія і Казимира, одну дочку Стефу, 2 невісток, одного зятя і 6 внуків. Похорон відбувся 23. лютого з української гр.-катол. церкви Успенія Пресв. Богородиці. В похоронах взяли участь найбільш близькі, Знайомі і Б-во св. Василія та відправили Покойного на парафійальний цвинтар у Вудбрідж, Н. Дж. — В. Н. II.

Гр. Бабін, секр.

ОЛЬГА П. МАЛОК, членка 379 Відд. УНСоюзу в Шінгаго, Іл., по домі в 1 тижні нехулі, упокоїлася в Богі дня 23 січня 1959 р. Покойна походила із Закарпаття над Дністром, Зах. Україна. До 1939 учителювала у Варшаві, де у вчителюванні а від 1939 в українській школі в Заліцях. До З. Д. Америки приїхала в 1949 р. і від того часу була членкою УНСоюзу. Як п. Ольга полюбляла у великому смутку мужа Івана, сина Романа, дочку Ярославу, сина Бориса і внука Юрія. Надію і Уліану, а в Заліцях сестру Анну і Марію. Похорон відбувся 26 січня з похоронного авеню на цвинтар св. о. Миколая. — В. Н. II.

ВАСИЛЬ ПРЕСКОВІЧ, довголітній член і президент Відд. 23 УНСоюзу в Дербі, Конн., помер по короткій нехулі 27 січня 1959 р. Покойний родився в селі Кратина, пов. Яело, Лемківщина. Приїхавши молодим хлопцем до ЗДА 1912 р. до Bellefonte, Па., приступив до 244 Відд., а коли замешкав в Конн., взяв наступний лист до 23 Відд. і був активним членом, був делегатом на 18-й конвенції 1933 р. в Детройт, Мич. Покойний у великому смутку дружини Анну, дочку Любові Марію і внуку Марію. Похорон відбувся 30-го березня 1959 р. при участі Рідних, Знайомих і Членів Відд. — В. Н. II.

ЛІТІНЬ І ЛІТІНЬ
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Шира і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контролює температура.
Модерна навідація до ужитку
дзаром.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ПРАЦЯ
● HELP WANTED FEMALE ●
Потрібно ЖІНКИ до поміч
коло 2 дітей у віці 3½ і 5½.
Родичи працюють.
Повне утримання в приватному
домі і платні після угоди.
Anna SHULAK
1282 Bright Street
Hillside, N. J.
Tel.: WAverly 3-6144